

4.2. Ապրանքների արտահանում և ներմուծում

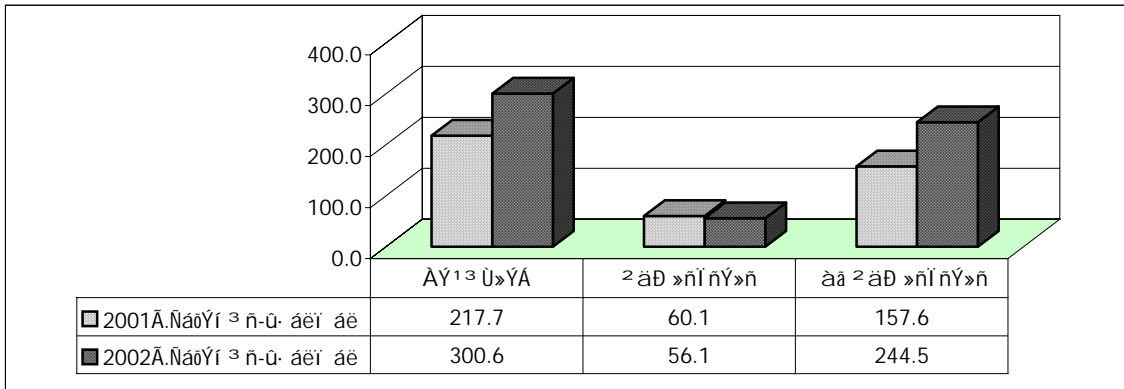
4.2.1 Արտաքին առևտուր

Արտաքին առևտրաշրջանառությունը և աշխարհագրությունը. ՀՀ արտաքին առևտրաշրջանառության ծավալը 2002թ. հունվար-օգոստոսին, ընթացիկ գներով, կազմել է 502447.4 մլն. դրամ կամ 881.1 մլն.դոլար, այդ թվում ապրանքների արտահանումը՝ 171510.1 մլն.դրամ (300.6 մլն.դոլար) և ներմուծումը՝ 330937.3 մլն.դրամ (580,5 մլն.դոլար): Առևտրային հաշվեկշիռը բացասական է 159427.2 մլն.դրամով (279.8 մլն.դոլարով), իսկ առանց մարդասիրական օգնությամբ ստացված բեռների՝ 155369.6 մլն. դրամով (272.7 մլն. դոլարով):

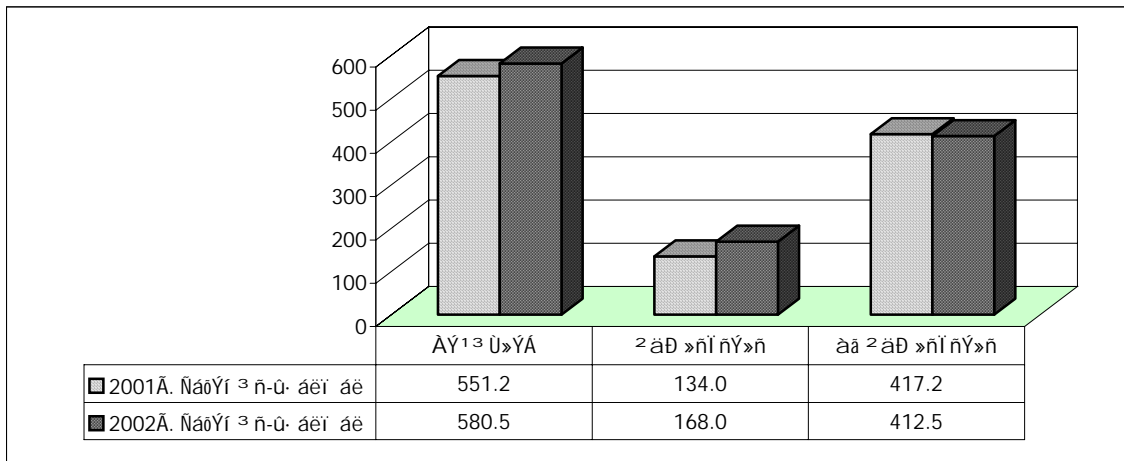
ՀՀ արտաքին առևտրաշրջանառությունն ըստ առանձին երկրների

	2001թ. հունվար- օգոստոս, հազ. դոլար	Տեսակարար կշիռը,%	2002թ. հունվար- օգոստոս, հազ. դոլար	Տեսակարար կշիռը,%	Աճի տեմպը, %
Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը	768942.8	100.0	881122.9	100.0	114.6
ԱՊՀ երկրներ	194129.5	25.2	224092.7	25.4	115.4
այդ թվում՝					
Ռուսաստան	144324.4	18.8	143844.4	16.3	99.7
Թուրքմենստան	968.5	0.1	15769.7	1.8	1628.2
Վրաստան	22025.3	2.9	28235.3	3.2	128.2
Բելառուս	1629.2	0.2	1592.7	0.2	97.8
Ուկրաինա	21726.3	2.8	29627.3	3.4	136.4
Ղազախստան	812.1	0.1	1961.3	0.2	241.5
ԱՊՀ այլ երկրներ	2643.7	0.3	3062.1	0.3	115.8
Ոչ ԱՊՀ երկրներ	574813.3	74.8	657030.2	74.6	114.3
այդ թվում՝					
ԵՄ երկրներ	212667.6	27.7	278809.1	31.6	131.1
Բելգիա	59996.4	7.8	118775.0	13.5	198.0
Ֆրանսիա	7746.7	1.0	8633.3	1.0	111.4
Գերմանիա	23360.5	3.0	42047.8	4.8	180.0
Իտալիա	25434.0	3.3	31239.2	3.5	122.8
Նիդերլանդներ	6030.3	0.8	13830.8	1.6	229.4
Մեծ Բրիտանիա	64802.0	8.4	45173.3	5.1	69.7
Հունաստան	9630.3	1.3	5157.6	0.6	53.6
Լյուքսեմբուրգ	2758.6	0.4	5545.6	0.6	201.0
ԵՄ այլ երկրներ	12908.7	1.7	8406.4	1.0	65.1
Շվեյցարիա	25615.5	3.3	13967.8	1.6	54.5
Իրան	73724.5	9.6	59582.6	6.8	80.8
Իսրայել	35614.9	4.6	81441.2	9.2	228.7
Թուրքիա	20933.5	2.7	23054.9	2.6	110.1
Միաց.Արաբ. Էմիրություններ	31961.2	4.2	36260.6	4.1	113.5
ԱՄՆ	83495.7	10.9	62026.1	7.0	74.3
Կիպրոս	7412.2	1.0	2075.4	0.2	28.0
Այլ երկրներ	83388.2	10.8	99812.5	11.3	119.7

Արտահանման և ներմուծման ծավալները 2001 և 2002թթ. հունվար-օգոստոս ամիսներին, ըստ ԱՊՀ և ոչ ԱՊՀ երկրների Արտահանում (մլն. դոլար)

Ներմուծում (մլն. դոլար)

ՀՀ արտաքին առևտուրը 2002թ. հունվար-օգոստոսին, ըստ առանձին երկրների

Երկրի անվանումը	ԱՐՏԱՔԱՆՈՒՄ			ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄ			Առևտրային հաշվեկշիռը, հազ.դոլար
	արժեքը		տեսակ. կշիռը	արժեքը		տեսակ. կշիռը	
	մլն. դրամ	հազ. դոլար		մլն. դրամ	հազ. դոլար		
ԸՆԴԱՍԵՆԸ	171510.1	300644.7	100.00	330937.3	580478.2	100.0	-279833.43
որից՝							
ԱՊՀ ԵՐԿՐՆԵՐ	31957.9	56106.2	18.66	95718.3	167986.5	28.94	-111880.32
այդ թվում՝							
Ռուսաստան	21331.4	37460.2	12.46	60632.7	106384.2	18.33	-68924.04
Թուրքմենստան	349.9	609.5	0.20	8618.2	15160.2	2.61	-14550.66
Վրաստան	6197.2	10905.6	3.63	9895.6	17329.7	2.99	-6424.17
Բելառուս	404.2	707.8	0.24	505.7	884.9	0.15	-177.10
Ուկրաինա	2756.4	4823.3	1.60	14112.9	24804.0	4.27	-19980.76
Ղազախստան	291.6	503.6	0.17	834.5	1457.7	0.25	-954.05
ԱՊՀ այլ երկրներ	627.3	1096.3	0.36	1118.6	1965.8	0.34	-869.54
Ոչ ԱՊՀ երկրներ	139552.2	244538.5	81.34	235219.0	412491.7	71.06	-167953.11
այդ թվում՝							
ԵՄ երկրներ	70431.9	123345.7	41.03	88738.8	155463.3	26.78	-32117.63
Բելգիա	35339.4	61890.3	20.59	32551.7	56884.7	9.80	5005.65
Ֆրանսիա	319.3	558.2	0.19	4610.3	8075.1	1.39	-7516.98
Գերմանիա	10349.8	18125.6	6.03	13642.4	23922.2	4.12	-5796.64
Իտալիա	4212.6	7387.5	2.46	13575.6	23851.8	4.11	-16464.27
Նիդեռլանդներ	3735.0	6510.6	2.17	4179.8	7320.1	1.26	-809.49
Մեծ Բրիտանիա	15939.3	27927.3	9.29	9828.6	17246.0	2.97	10681.23

Երկրի անվանումը	ԱՐՏԱԳԱՆՈՒՄ			ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄ			Առևտրային հաշվեկշիռը, հազ.դոլար
	արժեքը		տեսակ. կշիռը	արժեքը		տեսակ. կշիռը	
	մլն. դրամ	հազ. դոլար		մլն. դրամ	հազ. դոլար		
Հունաստան	240.5	424.8	0.14	2711.0	4732.9	0.82	-4308.15
Լյուքսեմբուրգ	100.3	175.6	0.06	3052.5	5370.1	0.93	-5194.53
ԵՄ այլ երկրներ	195.7	346.0	0.12	4587.0	8060.4	1.39	-7714.44
Շվեյցարիա	3920.5	6893.2	2.29	4033.8	7074.6	1.22	-181.39
Իրան	12163.0	21290.4	7.08	21868.7	38292.2	6.60	-17001.87
Իսրայել	22987.2	40254.7	13.39	23388.6	41186.5	7.10	-931.73
Թուրքիա	338.4	595.1	0.20	12825.2	22459.9	3.87	-21864.77
Միաց.Արաբ. Էմիրություններ	6255.9	11001.5	3.66	14406.0	25259.1	4.35	-14257.68
ԱՄՆ	15856.5	27837.3	9.26	19460.6	34188.8	5.89	-6351.56
Կիպրոս	252.3	447.8	0.15	930.7	1627.6	0.28	-1179.78
Այլ երկրներ	7346.5	12872.9	4.28	49566.7	86939.6	14.98	-74066.71

Արտահանման և ներմուծման ծավալներն ու տեսակարար կշիռները 2002թ. հունվար-օգոստոսին, ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի¹

(ըստ բեռնամաքսային հայտարարագրերի, առանց ֆիզիկական անձանց կողմից կազմակերպված առևտրի տվյալների)

	Արտահանում			Ներմուծում		
	արժեքը		Տեսակ. կշիռը, %-ով	արժեքը		տեսակ. կշիռը, %-ով
	մլն. դրամ	հազ. դոլար		մլն. դրամ	հազ. դոլար	
Ընդամենը ՀՀ	165861.0	290720.2	100.0	317542.6	557014.2	100.0
ք. Երևան	71992.2	126271.5	43.4	212331.7	372579.0	66.9
Արագածոտն	37.6	65.0	0.0	1270.9	2219.8	0.4
Արարատ	3862.7	6756.3	2.3	4902.6	8583.1	1.5
Արմավիր	766.7	1343.4	0.5	2924.0	5150.0	0.9
Շիրակ	501.2	880.8	0.3	5982.2	10460.0	1.9
Վայոց ձոր	504.6	879.6	0.3	964.1	1695.9	0.3
Տավուշ	140.2	245.7	0.1	70.1	123.7	0.0
Սյունիք	15980.6	27979.4	9.6	14341.3	25138.9	4.5
Գեղարքունիք	572.5	1003.0	0.3	4384.0	7704.0	1.4
Լոռի	8559.7	15004.8	5.2	6540.4	11432.7	2.1
Կոտայք	62943.0	110290.7	37.9	63831.3	111927.1	20.1

2002թ. հունվար-օգոստոսին ՀՀ արտաքին առևտրաշրջանառության 58.8%-ն իրականացվել է ք.Երևանում տնտեսական գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների կողմից, 26.2%-ը՝ Կոտայքի մարզի, 6.3%-ը՝ Սյունիքի մարզի, 3.1%-ը՝ Լոռու մարզի կազմակերպությունների կողմից: ՀՀ մյուս մարզերում արտաքին առևտրաշրջանառության տեսակարար կշիռը չի գերազանցել 2%-ը:

¹ Արտահանման և ներմուծման ծավալների բաշխումը մարզերի իրականացվել է ըստ կազմակերպությունների տնտեսական գործունեության իրականացման վայրի՝ ՀՀ կառավարությանն առընթեր մաքսային պետական կոմիտեից ստացված տեղեկատվության հիման վրա:

Արտաքին առևտրի ապրանքային կառուցվածքը

ՀՀ արտահանման և ներմուծման ծավալներն ու կառուցվածքն ըստ առանձին ապրանքախմբերի 2002թ. հունվար-օգոստոսին

	ԱՐՏԱՔԱՆՈՒՄ			ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄ			Հաշվե- կշիռը, հազ. դոլար
	արժեքը		տեսակ. կշիռը, %-ով	արժեքը		տեսակ. կշիռը, %-ով	
	մլն. դրամ	հազ. դոլար		մլն. դրամ	հազ. դոլար		
Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը	171510.1	300644.7	100.00	330937.3	580478.2	100.00	-279833.4
այդ թվում՝							
կենդանի կենդանիներ և կենդանական ծագման արտադրանք	956.0	1678.4	0.56	10653.8	18659.0	3.21	-16980.7
բուսական ծագման արտադրանք	712.6	1252.9	0.42	28913.7	50660.4	8.73	-49407.6
կենդանական և բուսական ծագման յուղեր և ճարպեր	0.3	0.6	0.00	6610.1	11559.9	1.99	-11559.3
պատրաստի սննդի արտադրանք	17677.0	31040.8	10.32	25816.0	45256.5	7.80	-14215.7
հանքահումքային արտադրանք	17333.2	30388.6	10.11	55830.7	98146.8	16.91	-67758.3
քիմիայի և դրա հետ կապված արդյունաբերության ճյուղերի արտադրանք	676.2	1183.1	0.39	24343.6	42761.7	7.37	-41578.6
ալաստմասսա և դրանցից իրեր,կառուչուկ և ռետինե իրեր	1818.0	3204.7	1.07	7735.4	13561.2	2.34	-10356.5
կաշվե հումք, կաշի, մորթի և դրանցից պատրաստված իրեր	207.9	365.9	0.12	551.4	967.0	0.17	-601.2
փայտ և փայտյա իրեր	306.9	538.2	0.18	2693.9	4721.2	0.81	-4183.0
թուղթ և թղթից իրեր	310.9	544.1	0.18	6838.4	11986.2	2.06	-11442.1
մանածագործական իրեր	11200.4	19656.5	6.54	12773.4	22338.4	3.85	-2681.9
կոշիկեղեն, գլխարկներ, հովանոցներ իրեր քարից, գիպսից,ցեմենտից	183.2	318.7	0.11	1580.6	2761.0	0.48	-2442.3
թանկարժեք և կիսաթանկարժեք քարեր, թանկարժեք մետաղներ և դրանցից իրեր	85194.8	149282.1	49.65	63233.6	110942.2	19.11	38339.9
ոչ թանկարժեք մետաղներ և դրանցից պատրաստված իրեր	16630.2	29111.7	9.68	17195.8	30062.1	5.18	-950.5
մեքենաներ, սարքավորումներ և մեխանիզմներ	7514.2	13162.1	4.38	35193.5	61763.1	10.64	-48601.0
վերգետնյա, օդային և ջրային տրանսպորտի միջոցներ	3860.2	6779.0	2.25	13488.5	23630.3	4.07	-16851.4
սարքեր և ապարատներ	5681.3	9945.1	3.31	7118.6	12493.5	2.15	-2548.4
տարբեր արդյունաբերական ապրանքներ	433.8	762.6	0.25	3778.8	6631.7	1.14	-5869.0
արվեստի ստեղծագործություններ	327.7	583.3	0.19	1.19	2.10	0.00	581.2

2001 և 2002թթ. հունվար-օգոստոս ամիսների արտահանման և ներմուծման ծավալների համեմատական աղյուսակ ըստ ապրանքախմբերի

	Արտահանում			Ներմուծում		Աճի տեմպը (%)
	2001թ. հունվար-օգոստոս, հազ. դոլար	2002թ. հունվար-օգոստոս, հազ. դոլար	աճի տեմպը (%)	2001թ. հունվար-օգոստոս, հազ. դոլար	2002թ. հունվար-օգոստոս, հազ. դոլար	
Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը	217745.5	300644.7	138.07	551197.4	580478.2	105.31
այդ թվում՝						
կենդանի կենդանիներ և կենդանական ծագման արտադրանք	911.0	1678.4	184.24	21162.1	18659.0	88.17
բուսական ծագման արտադրանք	861.1	1252.9	145.50	52294.3	50660.4	96.88
կենդանական և բուսական ծագման յուղեր և ճարպեր	60.4	0.6	0.97	13026.2	11559.9	88.74
պատրաստի սննդի արտադրանք	30598.9	31040.8	101.44	48442.2	45256.5	93.42
հանքահումքային արտադրանք	27106.8	30388.6	112.11	119268.5	98146.8	82.29
քիմիայի և դրա հետ կապված արդյունաբերության ճյուղերի արտադրանք	1553.7	1183.1	76.15	39358.9	42761.7	108.65

4.ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՏՎԱԾ

	Արտահանում			Ներմուծում		Աճի տեմպը (%)
	2001թ. հունվար-օգոստոս, հազ. դոլար	2002թ. հունվար-օգոստոս, հազ. դոլար	աճի տեմպը (%)	2001թ. հունվար-օգոստոս, հազ. դոլար	2002թ. հունվար-օգոստոս, հազ. դոլար	
պլաստմասսա և դրանցից իրեր,կաուչուկ և ռետինե իրեր	9970.7	3204.7	32.14	15379.7	13561.2	88.18
կաշվե հումք, կաշի, մորթի և դրանցից պատրաստված իրեր	1377.8	365.9	26.55	4980.6	967.0	19.42
փայտ և փայտյա իրեր	535.1	538.2	100.59	3614.7	4721.2	130.61
թուղթ և թղթից իրեր	1031.3	544.1	52.76	17796.5	11986.2	67.35
մանածագործական իրեր	13612.2	19656.5	144.40	24100.1	22338.4	92.69
կոշիկեղեն, գլխարկներ, հովանոցներ	205.5	318.7	155.10	4013.4	2761.0	68.80
իրեր քարից, գիպսից,ցեմենտից	1274.0	846.6	66.45	9580.1	11573.7	120.81
թանկարժեք և կիսաթանկարժեք քարեր, թանկարժեք մետաղներ և դրանցից իրեր	75244.1	149282.1	198.40	63125.1	110942.2	175.75
ոչ թանկարժեք մետաղներ և դրանցից պատրաստված իրեր	30097.8	29111.7	96.72	21831.5	30062.1	137.70
մեքենաներ, սարքավորումներ և մեխանիզմներ	17765.0	13162.1	74.09	51744.3	61763.1	119.36
վերգետնյա, օդային և ջրային տրանսպորտի միջոցներ	1484.6	6779.0	456.62	15421.2	23630.3	153.23
սարքեր և ապարատներ	3485.8	9945.1	285.31	19121.4	12493.5	65.34
տարբեր արդյունաբերական ապրանքներ	353.0	762.6	216.04	6934.9	6631.7	95.63
արվեստի ստեղծագործություններ	216.9	583.3	268.97	1.8	2.10	118.73

2002թ. հունվար-օգոստոսին արտահանման ծավալը, առանց ոչ թանկարժեք մետաղների ջարդոնի և ադամանդի արտահանման ծավալների, կազմել է 178 մլն. դոլար՝ նախորդ տարվա 150.4 մլն. դոլարի դիմաց: